TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. rugsėjo 19 d.*

„Apeliacinis skundas – Institucinė teisė – Bendras Europos Parlamento narių statutas – Italijos rinkimų apygardose išrinkti Europos Parlamento nariai – Italijos Deputatų Rūmų sprendimo dėl pensijų priėmimas – Italijos deputatų pensijų dydžio pakeitimas – Europos Parlamento atliktas tam tikrų buvusių Italijoje išrinktų jo narių pensijų dydžio atitinkamas koregavimas – Parlamento sprendimų pakeitimas – Išlikęs suinteresuotumas kreiptis į teismą dėl Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimo panaikinimo“

Byloje C-725/20 P

dėl 2020 m. gruodžio 28 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Maria Teresa Coppo Gavazzi, gyvenanti Milane (Italija),

Cristiana Muscardini, gyvenanti Milane,

Luigi Vinci, gyvenantis Milane,

Agostino Mantovani, gyvenantis Brescia (Italija),

Anna Catasta, gyvenanti Milane,

Vanda Novati, gyvenanti Varezėje (Italija),

Francesco Enrico Speroni, gyvenantis Busto Arsicijuje (Italija),

Maria Di Meo, gyvenanti Cellole (Italija),

Giuseppe Di Lello Finuoli, gyvenantis Palerme (Italija),

Raffaele Lombardo, gyvenantis Katanijoje (Italija),

Olivier Dupuis, gyvenantis Saint-Gilles (Belgija),

Leda Frittelli, gyvenanti Frozinonėje (Italija),

Livio Filippi, gyvenantis Karpyje (Italija),

* Proceso kalba: italų.

Vincenzo Viola, gyvenantis Palerme,

Antonio Mussa, gyvenantis Turine (Italija),

Mauro Nobilia, gyvenantis Romoje (Italija),

Clara di Prinzio, Sergio Camillo Segre įpėdinė, gyvenanti Romoje,

Stefano De Luca, gyvenantis Palerme,

Riccardo Ventre, gyvenantis Formicola (Italija),

Mirella Musoni, gyvenanti Romoje,

Francesco Iacono, gyvenantis Forijuje (Italija),

Vito Bonsignore, gyvenantis Turine,

Claudio Azzolini, gyvenantis Neapolyje (Italija),

Vincenzo Aita, gyvenantis Kampanjoje (Italija),

Mario Mantovani, gyvenantis Arconate (Italija),

Vincenzo Mattina, gyvenantis Buonabitacolo (Italija),

Romano Maria La Russa, gyvenantis Milane,

Giorgio Carollo, gyvenantis Torri di Quartesolo (Italija),

Fiammetta Cucurnia, Giulietto Chiesa įpėdinė, gyvenanti Romoje,

Roberto Costanzo, gyvenantis Benevente (Italija),

Giorgio Gallenzi, Giulio Cesare Gallenzi įpėdinis, gyvenantis Romoje,

Vitaliano Gemelli, gyvenantis Romoje,

Pasqualina Napoletano, gyvenanti Ancijuje (Italija),

Ida Panusa, gyvenanti Latinoje (Italija),

atstovaujami *avvocato* M. Merola,

apeliantai,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Parlamentui, atstovaujamam S. Alves ir S. Seyr,

atsakovui pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. Lycourgos, teisėjai O. Spineanu–Matei, J.-C. Bonichot, S. Rodin (pranešėjas) ir L. S. Rossi,

generalinė advokatė J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2024 m. sausio 11 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo apeliaciniu skundu Maria Teresa Coppo Gavazzi, Cristiana Muscardini, Luigi Vinci, Agostino Mantovani, Anna Catasta, Vanda Novati, Francesco Enrico Speroni, Maria Di Meo, Giuseppe Di Lello Finuoli, Raffaele Lombardo, Olivier Dupuis, Leda Frittelli, Livio Filippi, Vincenzo Viola, Antonio Mussa, Mauro Nobilia, Clara di Prinzio, kuri yra Sergio Camillo Segre įpėdinė, Stefano De Luca, Riccardo Ventre, Mirella Musoni, Francesco Iacono, Vito Bonsignore, Claudio Azzolini, Vincenzo Aita, Mario Mantovani, Vincenzo Mattina, Romano Maria La Russa, Giorgio Carollo, Fiammetta Cucurnia, kuri yra Giulietto Chiesa įpėdinė, Roberto Costanzo, Giorgio Gallenzi, kuris yra Giulio Cesare Gallenzi įpėdinis, Vitaliano Gemelli, Pasqualina Napoletano ir Ida Panusa prašo panaikinti 2020 m. spalio 15 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Coppo Gavazzi ir kt. / Parlamentas* (T-389/19–T-394/19, T-397/19, T-398/19, T-403/19, T-404/19, T-406/19, T-407/19, T-409/19–T-414/19, T-416/19–T-418/19, T-420/19–T-422/19, T-425/19–T-427/19, T-429/19–T-432/19, T-435/19, T-436/19, T-438/19–T-442/19, T-444/19–T-446/19, T-448/19, T-450/19–T-454/19, T-463/19 ir T-465/19, toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2020:494), kuriuo tas teismas atmetė jų ieškinius dėl 2019 m. balandžio 11 d. kiekvienam iš apeliantų Europos Parlamento parengtų raštų (toliau kartu – ginčijami sprendimai), susijusių su pensijų, kurias apeliantai gauna 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojus 2018 m. liepos 12 d. *Ufficio di Presidenza della Camera dei deputati* (Deputatų Rūmų valdyba, Italija) sprendimui Nr. 14/2018 (toliau – Sprendimas Nr. 14/2018), dydžio koregavimu, panaikinimo.

I. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Parlamento darbo tvarkos taisyklės

2 Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių redakcijos, galiojusios per aštuntąją jo kadenciją (2014–2019 m.) (toliau – Parlamento darbo tvarkos taisyklės), 25 straipsnio „Biuro funkcijos“ 3 dalyje buvo nustatyta:

„Generaliniam sekretoriui arba frakcijai pasiūlius Biuras priima finansinius, organizacinius ir administracinius sprendimus su Parlamento nariais susijusiais klausimais.“

3 Ši Parlamento darbo tvarkos taisyklių nuostata išliko identiška devintajai kadencijai (2019–2024 m.) taikomoje jų redakcijoje.

2. IKIM taisyklės

4 Iki 2009 m. liepos 14 d. galiojusios redakcijos Europos Parlamento narių išlaidų kompensavimo ir išmokų mokėjimo taisyklių (toliau – IKIM taisyklės) III priedo 1 straipsnyje buvo numatyta:

„1. Visi Europos Parlamento nariai turi teisę į senatvės pensiją.

2. Kol nėra sukurta galutinė Europos Bendrijų pensijų sistema visiems Europos Parlamento nariams ir jeigu nacionalinė sistema nenumato pensijos, arba numatomos pensijos dydis ir (ar) sąlygos neatitinka pensijos, nustatomos valstybės narės nacionalinio Parlamento nariams valstybėje, kurioje narys buvo išrinktas, tuomet, Parlamento nariui pateikus prašymą, iš Europos Sąjungos biudžeto Parlamento skyriaus mokama laikina pensija.“

5 IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnyje buvo nustatyta:

„1. Laikinos senatvės pensijos dydis ir sąlygos atitinka valstybės narės, kurioje narys buvo išrinktas, Parlamento žemųjų rūmų nario senatvės pensijos dydį ir sąlygas.

2. Narys, norėdamas gauti pensiją, pagal 1 straipsnio 2 dalies nuostatas Europos Sąjungos biudžetui moka įmoką, kuri apskaičiuojama taip, kad narys sumokėtų tokią pat sumą, kokią pagal nacionalinius įstatymus sumoka valstybės, kurioje jis buvo išrinktas, Parlamento žemųjų rūmų narys.“

6 IKIM taisyklių III priedo 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse buvo numatyta:

„1. Prašymas tapti šios laikinos senatvės pensijų sistemos dalyviu turi būti pateiktas per dvylika mėnesių nuo atitinkamo nario mandato pradžios.

Šiam terminui pasibaigus, narystės senatvės pensijų sistemoje pradžia laikoma pirma kalendorinio mėnesio, kai buvo gautas prašymas, diena.

2. Prašymas dėl senatvės pensijos mokėjimo turi būti pateiktas per šešis mėnesius nuo teisės atsiradimo.

Šiam terminui pasibaigus, pensija mokama nuo pirmos kalendorinio mėnesio, kai buvo gautas prašymas, dienos.“

3. Parlamento narių statutas

7 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento sprendimo 2005/684/EB, Euratom dėl Europos Parlamento narių statuto priėmimo (OL L 262, 2005, p. 1, toliau – Parlamento narių statutas), įsigaliojusio 2009 m. liepos 14 d., 25 straipsnio 1 ir 2 dalys suformuluotos taip:

„1. Parlamento nariai, kurie buvo Parlamento nariais iki šio Statuto įsigaliojimo ir buvo pakartotinai išrinkti, visam savo kadencijos laikotarpiui gali pasirinkti valstybės narės sistemą, taikytiną atlyginimui, pereinamojo laikotarpio pašalpai ir įvairioms pensijoms.

2. Šie mokėjimai atliekami iš atitinkamos valstybės narės biudžeto.“

8 Parlamento narių statuto 28 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Teisės į pensijas, kurias Parlamento nariai šio Statuto taikymo metu įgijo pagal valstybių narių teisės aktus, turi būti visiškai išsaugotos.“

4. Įgyvendinimo taisyklės

9 2008 m. gegužės 19 d. ir liepos 9 d. Europos Parlamento biuro sprendimo 2009/C 159/01 dėl Europos Parlamento narių statuto įgyvendinimo taisyklių (OL C 159, 2009, p. 1), iš dalies pakeisto 2010 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento biuro sprendimu 2010/C 340/06 (OL C 340, 2010, p. 6) (toliau – Įgyvendinimo taisyklės), 7 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„<…> svarbu pereinamojo laikotarpio nuostatose užtikrinti, kad asmenys, kuriems buvo skirtos išmokos pagal IKIM taisykles, ir toliau galėtų jomis naudotis remiantis teisėtų lūkesčių [apsaugos] principu, kai bus panaikintos pastarosios taisyklės. Taip pat reikėtų užtikrinti teises į pensiją, įgytas pagal IKIM taisykles prieš įsigaliojant [Parlamento narių statutui].“

10 Įgyvendinimo taisyklių 49 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Parlamento nariai, kurie vykdė savo įgaliojimus ne mažiau kaip vienus metus, turi teisę, pasibaigus įgaliojimų vykdymo laikui, gauti senatvės pensiją iki gyvos galvos nuo pirmos mėnesio, einančio po mėnesio, kurį jiems sukako 63 metai, dienos.

Buvę Parlamento nariai arba jų teisiniai atstovai pateikia prašymus išmokėti senatvės pensiją per šešis mėnesius nuo teisės atsiradimo, išskyrus nenugalimos jėgos (*force majeure*) atvejus. Tam terminui pasibaigus, pirmoji mėnesio, kurį buvo gautas prašymas, diena laikoma senatvės pensijos mokėjimo pradžios data.“

11 Įgyvendinimo taisyklės, remiantis jų 73 straipsniu, įsigaliojo Parlamento narių statuto įsigaliojimo dieną, t. y. 2009 m. liepos 14 d.

12 Įgyvendinimo taisyklių 74 straipsnyje numatyta, kad, išskyrus jų IV antraštinėje dalyje numatytas pereinamojo laikotarpio nuostatas (tarp jų – šių įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnis), IKIM taisyklės netenka galios Parlamento narių statuto įsigaliojimo dieną.

13 Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Našlių pensija, netekto darbingumo pensija, išlaikomiems vaikams mokama papildoma netekto darbingumo pensija ir senatvės pensija, kurios buvo skirtos vadovaujantis IKIM taisyklių I, II ir III priedais, ir toliau mokamos remiantis šiais priedais asmenims, kurie gaudavo šias pensijas iki [Parlamento narių statuto] įsigaliojimo dienos.

Jei buvęs Parlamento narys, gaudavęs netekto darbingumo pensiją, mirė po 2009 m. liepos 14 d., našlių pensija mokama jo (jos) sutuoktiniams, nuolatiniams santuokos neįregistravusiems partneriams arba išlaikomiems vaikams, vadovaujantis IKIM I priede nustatytomis sąlygomis.

2. Išlieka teisės į senatvės pensiją, pagal minėtąjį III priedą įgytos iki [Parlamento narių statuto] įsigaliojimo dienos. Asmenys, įgiję teises pagal šią pensijų sistemą, gauna pensiją, apskaičiuojamą atsižvelgiant į jų teises, įgytas pagal minėtąjį III priedą, kai jie atitinka atitinkamos valstybės narės teisės aktuose šiuo klausimu numatytas sąlygas ir kai pateikia minėtojo III priedo 3 straipsnio 2 dalyje numatytą prašymą.“

B. Italijos teisė

14 Sprendimo Nr. 14/2018 1 straipsnio 1–3 dalyse nustatyta:

„1. Nuo 2019 m. sausio 1 d. tiesioginių ir našlių išmokų iki gyvos galvos ir dalies proporcingų tiesioginių ir našlių išmokų iki gyvos galvos, į kurias teisės buvo įgytos pagal 2011 m. gruodžio 31 d. galiojusius teisės aktus, dydžiai apskaičiuojami pagal šiame sprendime numatytą naują tvarką.

2. Pirmesnėje dalyje nurodytas naujas skaičiavimas atliekamas individualios įmokos dydį padauginant iš perskaičiavimo koeficiento, susijusio su deputato amžiumi tą dieną, kai jis įgijo teisę į išmoką iki gyvos galvos arba į proporcingą išmoką.

3. Taikomi prie šio sprendimo pridėtoje 1 lentelėje nurodyti perskaičiavimo koeficientai.“

II. Ginčo aplinkybės

15 Ginčo aplinkybės išdėstytos skundžiamo sprendimo 14–23 punktuose. Nagrinėjant šį apeliacinį skundą jas galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

16 Kiekvienas iš apeliantų yra arba buvęs Europos Parlamento narys, išrinktas Italijoje, arba tokio buvusio Europos Parlamento nario teisių perėmėjas, gaunantis senatvės pensiją arba našlių pensiją (toliau – pensija).

17 Parlamentas, prie 2019 m. sausio mėn. pensijų lapelių pridėdamas komentarą, informavo apeliantus apie tai, kad jų pensijų dydis gali būti persvarstytas įgyvendinant Sprendimą Nr. 14/2018 ir kad dėl šio naujo apskaičiavimo gali būti susigrąžintos nepagrįstai išmokėtos sumos.

18 Nuo 2019 m. sausio 1 d. Parlamentas, taikydamas šį sprendimą pagal IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalį, sumažino apeliantų pensijos dydį.

19 Parlamento Finansų generalinio direktorato (GD) Parlamento narių darbo užmokesčio ir socialinių teisių skyriaus vadovo (toliau – skyriaus vadovas) raštu be datos, pridėtu prie apeliantų 2019 m. vasario mėn. pensijų lapelių, Parlamentas visų pirma juos įspėjo, kad 2019 m. sausio 11 d. nuomone Nr. SJ-0836/18 jo Teisės tarnyba patvirtino, jog Sprendimas Nr. 14/2018 automatiškai taikomas jų situacijoje (toliau – Teisės tarnybos nuomonė). Toliau, gavęs reikiamą informaciją iš *Camera dei deputati* (Deputatų Rūmai, Italija), Parlamentas apeliantams praneš apie naują pensijos dydį ir per ateinančius dvylika mėnesių susigrąžins galimą skirtumą. Galiausiai jis informavo apeliantus, kad galutinis jų pensijos dydis bus nustatytas oficialiame akte, dėl kurio bus galima pateikti skundą arba ieškinį dėl panaikinimo.

20 Ginčijamais sprendimais skyriaus vadovas, pirma, informavo apeliantus, kad pagal IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalį jų pensijos dydis bus koreguojamas atsižvelgiant į analogiškų pensijų, kurias Italijoje Deputatų Rūmai pagal Sprendimą Nr. 14/2018 moka buvusiems nacionaliniams deputatams, sumažinimą. Antra, apeliantų pensijų dydis bus pakoreguotas nuo 2019 m. balandžio mėn. ir galios atgaline data nuo 2019 m. sausio 1 d. pagal šių sprendimų prieduose pateiktus naujų pensijų dydžių nustatymo projektus. Trečia, ginčijamuose sprendimuose apeliantams nustatytas 30 dienų terminas nuo šių sprendimų gavimo pastaboms pateikti. Nepateikus tokių pastabų, šių sprendimų pasekmės bus laikomos galutinėmis ir, be kita ko, reikš tai, kad už 2019 m. sausio–kovo mėnesius nepagrįstai gautos sumos turės būti grąžintos.

21 Kadangi nė vienas iš apeliantų nepateikė tokių pastabų, pasibaigus šiam terminui jiems ginčijamų sprendimų padariniai tapo galutiniai.

III. Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

22 Ieškiniais, kuriuos Bendrojo Teismo kanceliarija gavo birželio 27 d. (bylos T-389/19–T-393/19), birželio 28 d. (bylos T-397/19, T-407/19, T-409/19–T-411/19, T-413/19, T-414/19, T-416/19 ir T-417/19), liepos 1 d. (bylos T-436/19, T-439/19–T-442/19 ir T-445/19), liepos 2 d. (bylos T-421/19, T-422/19, T-425/19, T-426/19 ir T-429/19–T-431/19), liepos 3 d. (bylos T-418/19, T-420/19, T-448/19 ir T-450/19–T-453/19), apeliantai pareiškė ieškinius dėl ginčijamų sprendimų panaikinimo.

23 Grįsdami ieškinius apeliantai nurodė keturis pagrindus. Pirmasis pagrindas buvo grindžiamas skyriaus vadovo kompetencijos priimti ginčijamus sprendimus nebuvimu ir pareigos motyvuoti šiuos sprendimus pažeidimu. Antrasis pagrindas susijęs su teisinio pagrindo nebuvimu ir klaidingu Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio taikymu. Trečiasis pagrindas buvo grindžiamas teisės klaida kvalifikuojant Sprendimą Nr. 14/2018 ir klaidingu Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio 2 dalies taikymu. Ketvirtasis pagrindas buvo grindžiamas teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos, proporcingumo ir lygybės principų bei teisės į nuosavybę pažeidimu.

24 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė ieškinį byloje T-453/19 kaip nepriimtiną ir atmetė visus pagrindus kitose bylose, taigi atmetė jose pareikštus ieškinius.

IV. Procesas ir šalių reikalavimai Teisingumo Teisme

25 Apeliantai Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą sprendimą,

– grąžinti bylą *Panusa / Parlamentas* (T-453/19) Bendrajam Teismui,

– panaikinti ginčijamus sprendimus, susijusius su kitais apeliantais, ir

– priteisti iš Parlamento bylinėjimosi apeliacinėje instancijoje ir Bendrajame Teisme išlaidas.

26 Parlamentas Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti apeliacinį skundą ir

– priteisti iš apeliantų bylinėjimosi apeliacinėje instancijoje ir Bendrajame Teisme išlaidas.

27 2022 m. sausio 12 d. byloje C-391/21 P Enrico Falqui pateikė Teisingumo Teismo kanceliarijai 2021 m. gruodžio 23 d. *Consiglio di giurisdizione della Camera dei deputati* (Deputatų Rūmų jurisdikcijos taryba, Italija) sprendimo Nr. 4/2021 (toliau – Sprendimas Nr. 4/2021), kuriuo panaikintas Sprendimas Nr. 14/2018, kopiją. Šiame etape šis dokumentas nebuvo pridėtas prie bylos medžiagos.

28 2022 m. kovo 9 d. apeliantai byloje *Santini ir kt. / Parlamentas* (C-198/21 P) Teisingumo Teismo kanceliarijai pateikė tą patį sprendimą.

29 Šioje byloje ir bylose *Falqui / Parlamentas* (C-391/21 P) ir *Santini ir kt. / Parlamentas* (C-198/21 P) kanceliarija 2022 m. kovo 16 d. perdavė šalims šiose bylose teisėjo pranešėjo ir generalinės advokatės pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 62 straipsnį nustatytą proceso organizavimo priemonę, pagal kurią jų buvo paprašyta pateikti visus dokumentus, galinčius turėti įtakos su jomis susijusios bylos dalykui, be kita ko, Sprendimą Nr. 4/2021.

30 2022 m. kovo 25 d. apeliantai šioje byloje pateikė kelis dokumentus, įskaitant Sprendimą Nr. 4/2021. 2022 m. kovo 29 d. Parlamentas taip pat pateikė kelis dokumentus, įskaitant Sprendimą Nr. 4/2021 ir dokumentą „Naujos pensijų apskaičiavimo taisyklės, kurias priėmė Italijos Deputatų Rūmai“. Ši institucija taip pat informavo Teisingumo Teismą, kad gavusi papildomų paaiškinimų, kurių ji paprašė iš Deputatų Rūmų dėl konkretaus šių taisyklių taikymo, ji iš naujo apskaičiuos apeliantų pensijas ir išsiųs jiems naują sprendimo dėl jų teisių į pensiją nustatymo projektą, dėl kurio jie galės pateikti pastabų prieš priimant galutinį sprendimą.

31 2022 m. spalio 14 d. ir lapkričio 29 d. Parlamentas pateikė Teisingumo Teismo kanceliarijai galutinius sprendimus, kuriais nustatomas naujas nuo 2022 m. lapkričio mėn. apeliantams mokėtinų pensijų dydis ir mokėtinos nepriemokos (toliau – naujieji Parlamento sprendimai).

32 2022 m. spalio 25 d. sprendimu Teisingumo Teismo pirmininkas paprašė šalių patikslinti, ar jos mano, kad, pirma, naujaisiais Parlamento sprendimais ginčijami sprendimai buvo pakeisti *ex tunc* ir, antra, priėmus šiuos naujus sprendimus išlieka apeliacinio skundo dalykas.

33 2022 m. lapkričio 29 d. Parlamentas patikslino manąs, kad naujieji Parlamento sprendimai pakeitė ginčijamus sprendimus *ex tunc*, tačiau apeliacinio skundo dalykas išlieka. Iš tiesų šalių ir gero teisingumo vykdymo interesais Teisingumo Teismas turėtų priimti sprendimą dėl apeliacinio skundo pagrįstumo, kad būtų aišku, ar skundžiamame sprendime padaryta teisės klaida ir ar Parlamentas, remdamasis IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalimi, gali perskaičiuoti apeliantų pensijas, pasikeitus taikytiniems nacionalinės teisės aktams.

34 2022 m. lapkričio 30 d. pateiktame rašte apeliantai nurodė manąją, kad naujaisiais Parlamento sprendimais tiesiog iš dalies pakeičiami ginčijami sprendimai.

35 Atlikdamas šį naują perskaičiavimą Parlamentas toliau rėmėsi nacionalinėmis normomis, neatsižvelgdamas į jų turinį, ir automatiškai taikė nacionalinius sprendimus, remdamasis paties pateiktu Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio, siejamo su IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalimi (toliau – Parlamento vidaus taisyklės), aiškinimu.

36 Tuo remdamiesi apeliantai padarė išvadą, kad, viena vertus, naujieji Parlamento sprendimai iš esmės yra tapatūs, bent jau iš esmės, ginčijamiems sprendimams. Kita vertus, priėmus naujuosius Parlamento sprendimus, toliau pažeidžiamas teisinio saugumo principas, teisėtų lūkesčių apsaugos principas ir įgytos teisės, taip pat proporcingumo principas, kuriais remtasi Bendrajame Teisme ir remiamasi šioje apeliacinėje instancijoje. Kitaip tariant, nors kai kuriems apeliantams naujaisiais Parlamento sprendimais buvo atkurtos tokio dydžio pensijos, kokio jos buvo prieš įsigaliojant ginčijamiems sprendimams, vis dėlto Parlamento teisės klaida išlieka, nes jis neatliko tyrimo ir klaidingai taikė bendruosius Sąjungos teisės principus, o tai tam tikrais atvejais lemia, kad šios sumos išlieka neteisėtai sumažintos.

37 Be to, apeliantai mano, kad naujieji Parlamento sprendimai negali pakeisti ginčijamų sprendimų *ex tunc*, išskyrus pensijų dydį, taikytiną nuo 2019 m. sausio 1 d. Nauji skaičiavimai ir toliau būtų atliekami neteisėtai. Galiausiai apeliantai tvirtina, kad skyriaus vadovas neturėjo kompetencijos priimti naujų Parlamento sprendimų, nes nebuvo organas, kompetentingas priimti aktus, susijusius ne vien su įprastu administravimu.

V. Dėl apeliacinio skundo

38 Grįsdami apeliacinį skundą apeliantai nurodo tris pagrindus, kuriais iš esmės siekiama užginčyti Bendrojo Teismo patvirtinimą, kad Parlamento pateikiamas vidaus taisyklių aiškinimas, dėl kurio ši institucija taikė Sprendimą Nr. 14/2018, siekdama peržiūrėti jų pensijos dydį, yra pagrįstas. Pirmojo pagrindo pirma dalis grindžiama klaidingu Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio aiškinimu, o antra dalis – teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 17 straipsnyje įtvirtintos teisės į nuosavybę pažeidimu. Antrojo pagrindo pirma dalis susijusi su klaidingu Įgyvendinimo taisyklių 74 ir 75 straipsnių aiškinimu, kad IKIM taisyklių III priedo nuostatos galėjo būti ginčijamų sprendimų teisinis pagrindas; antroje dalyje teigiama, kad Bendrasis Teismas nepaisė Parlamento darbo tvarkos taisyklių 25 straipsnio 3 dalies, nes klaidingai nusprendė, kad skyriaus vadovas turėjo kompetenciją priimti šiuos sprendimus, o trečioji dalis yra dėl SESV 296 straipsnio pažeidimo, kiek Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad minėti sprendimai buvo pakankamai teisiškai motyvuoti. Trečiasis pagrindas taikomas tik I. Panusa ir yra susijęs su Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida vertinant jos suinteresuotumą pareikšti ieškinį.

A. Pirminės pastabos dėl išlikusio apeliantų suinteresuotumo kreiptis į teismą

39 Iš šio sprendimo 31 punkto matyti, kad naujaisiais Parlamento sprendimais, priimtais vykstant procesui Teisingumo Teisme, nustatomas naujas nuo 2022 m. lapkričio mėn. apeliantams mokamų pensijų dydis ir nepriemokos, kurios turi būti padengtos.

40 Šiuo klausimu primintina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją ginčo dalykas, kaip ir suinteresuotumas pareikšti ieškinį, turi išlikti iki teismo sprendimo priėmimo, nes priešingu atveju nebereikės priimti sprendimo, o tai reiškia, kad ieškinio patenkinimas turi suteikti naudos jį pareiškusiai šaliai (2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 43 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

41 Vis dėlto ieškovo suinteresuotumas pareikšti ieškinį nebūtinai išnyksta dėl to, kad vykstant procesui skundžiamas aktas neteko galios (šiuo klausimu žr. 2013 m. gegužės 28 d. Sprendimo *Abdulrahim / Taryba ir Komisija*, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 62 punktą).

42 Tam tikromis aplinkybėmis ieškovas gali išsaugoti suinteresuotumą reikalauti panaikinti aktą, kuris nagrinėjant bylą buvo panaikintas, kad ginčijamo akto rengėjas būtų priverstas ateityje padaryti atitinkamus pakeitimus, ir taip būtų išvengta šiam aktui tariamai būdingo neteisėtumo pasikartojimo pavojaus (2018 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Bank Mellat / Taryba*, C-430/16 P, EU:C:2018:668, 64 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

43 Nagrinėjamu atveju iš 2022 m. lapkričio 29 d. Parlamento atsakymo, apibendrinto šio sprendimo 33 punkte, aiškiai matyti, kad ši institucija nori, taip pat ir ateityje, perskaičiuoti buvusių Europos Parlamento narių pensijas pasikeitus IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytoms nacionalinės teisės normoms (toliau – dinamiška sistema).

44 Nors Parlamentas ginčijamus sprendimus pakeitė naujais sprendimais, visi šie sprendimai išlieka grindžiami Parlamento vidaus taisyklių aiškinimu, pagal kurį Parlamentas privalo taikyti dinamišką sistemą senatvės pensiją gaunantiems buvusiems Europos Parlamento nariams ir našlių pensiją gaunantiems asmenims, kuriems, kaip antai apeliantams, yra taikomi IKIM taisyklių priedai (toliau – atitinkami buvę Europos Parlamento nariai).

45 Apeliantai šiame apeliaciniame skunde būtent ginčija būtent tokį aiškinimą. Iš to matyti, kad, nepaisant ginčijamų sprendimų pakeitimo *ex tunc*, apeliantai tebėra suinteresuoti, kad būtų pripažinta, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, patvirtindamas šio aiškinimo pagrįstumą, nes Parlamentas gali tokį aiškinimą panaudoti ateityje priimdamas sprendimus, analogiškus ginčijamiems sprendimams, arba naujiems Parlamento sprendimams, todėl egzistuoja ne tik tariamo neteisėtumo pasikartojimo rizika, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 42 punkte nurodytą jurisprudenciją, bet ir kyla pavojus, kad ieškinio dėl tokių panašių sprendimų panaikinimo atveju Bendrasis Teismas vėl padarys tariamas teisės klaidas, kurios lėmė minėto aiškinimo pagrįstumo patvirtinimą.

46 Be to, iš naujųjų sprendimų matyti, kad Parlamentas ir toliau laikosi nuomonės, jog skyriaus vadovas yra įgaliotas priimti sprendimus dėl pensijų dydžio pakeitimo pasikeitus nacionalinės teisės aktams ir kad šiuose sprendimuose nereikia nurodyti jų atitikties Sąjungos teisei motyvų.

47 Darytina išvada, kad apeliantai išsaugo suinteresuotumą pareikšti ieškinį Teisingumo Teisme tiek, kiek šis apeliacinis skundas pateiktas dėl skundžiamo sprendimo motyvų, kuriais grindžiamas Bendrojo Teismo vertinimas, kad, pirma, iš Parlamento vidaus taisyklių matyti, jog jis privalo taikyti dinamišką sistemą atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams, antra, skyriaus vadovas yra kompetentingas priimti sprendimus dėl šių buvusių Parlamento narių pensijų dydžio pakeitimo ir, trečia, Parlamentas neprivalo tokiuose sprendimuose nurodyti motyvų, pagrindžiančių jų atitiktį Sąjungos teisei.

B. Dėl pirmojo pagrindo

1. Šalių argumentai

48 Pirmąjį pagrindą sudaro dvi dalys.

49 Pirmoje dalyje apeliantai priekaištauja Bendrajam Teismui, kad skundžiamo sprendimo 142–145, 147 ir 156, 159, 160 ir 162 punktuose jis konstatavo, kad ginčijamais sprendimais nebuvo pažeistos apeliantų įgytos teisės gauti pensiją, remdamasis, be kita ko, klaidingu pensijos dydžio sumažinimo ir tokių įgytų teisių pažeidimo atskyrimu.

50 Tokia išvada reikalauja patikslinti aplinkybes, kuriomis buvusiems Europos Parlamento nariams pagal Sąjungos teisę mokėtinos pensijos dydžio sumažinimas nepažeidžia įgytos teisės ją gauti. Priešingu atveju ši išvada būtų savavališka, nes Bendrasis Teismas, pirma, nepatikrino, ar taip buvo konkrečiose situacijose, ir, antra, nenurodė objektyvių, iš anksto apibrėžtų ir nediskriminacinių kriterijų, kurie leistų konstatuoti, kokiais atvejais buvo pažeista buvusių Europos Parlamento narių teisė į pensiją.

51 Be to, Bendrasis Teismas neatskyrė Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio 1 ir 2 dalių. Priešingai, jis atmetė teiginį dėl galutinio pensijų išmokos nustatymo IKIM taisyklių panaikinimo momentu tiek Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio 1 dalyje, tiek jų 75 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais.

52 Apeliantų teigimu, buvęs Europos Parlamento narys įgyja teisę į pensiją baigdamas eiti pareigas, jeigu mokėjo įmokas bent penkerius metus. Kad atsirastų prievolė šią pensiją apskaičiuoti, suinteresuotasis asmuo turi būti sulaukęs valstybės narės, kurioje jis buvo išrinktas, teisės aktuose nustatyto pensinio amžiaus, o prašymas mokėti pensiją turi būti pateiktas pagal IKIM taisyklių III priedo 3 straipsnio 2 dalį. Taigi teisių į pensiją pažeidimas, kylantis iš ginčijamų sprendimų, pažeidžiančių teises, kurios turi būti įgyvendinamos, yra susijęs su abiem Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnyje, visų pirma jo 1 dalyje, numatytais atvejais.

53 Nagrinėjamu atveju ginčijamais sprendimais buvo pakeistas ne tik apeliantų pensijos dydis, bet ir šio dydžio apskaičiavimo metodas. Apskaičiavimo būdas, grindžiamas per atitinkamo Europos Parlamento nario kadenciją gautu atlyginimu, atgaline data buvo pakeistas apskaičiavimo būdu, grindžiamu šio nario sumokėtomis įmokomis. Naujas apeliantų pensijos dydžio apskaičiavimas buvo susijęs ne su sumomis, mokėtinomis nuo Sprendimo Nr. 14/2018 įsigaliojimo, bet *ab initio*, t. y. su pensija, mokėtina atitinkamam buvusiam Europos Parlamento nariui, išrinktam Italijoje, nuo to momento, kai šis išėjo į pensiją. Be to, perskaičiavimas atliktas taip, tarsi per savo kadenciją visi buvę Europos Parlamento nariai būtų mokėję įmokas pagal tą pačią normą, nustatytą Sprendime Nr. 14/2018, ir taip baudžiami apeliantai, mokėję didesnes nei ši norma įmokas.

54 Subsidiariai, t. y. tuo atveju, jei būtų taikomas skirtumas tarp teisės į pensiją ir teisės į pensijos mokėjimą, apeliantai teigia, kad iš Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio matyti, jog jie turi ne tik teisę į pensiją, bet ir teisę gauti fiksuoto dydžio pensiją, atitinkančią tą, kurios jie galėjo tikėtis tuo metu, kai nusprendė mokėti įmokas į IKIM taisyklėmis nustatytą pensijų sistemą, arba bent jau nuo Parlamento narių statuto įsigaliojimo, priešingai, nei Bendrasis Teismas konstatavo skundžiamo sprendimo 143 punkte.

55 Ginčijamais sprendimais apeliantų nenaudai buvo pažeista pusiausvyra, nes sumokėtos įmokos neturėjo jokios įtakos teisės į pensiją įgijimui. Šis neatitikimas dar akivaizdesnis, kai kalbama apie apeliantus, išdirbusius tik dalį visos Europos Parlamento nario kadencijos, nes ją sutrumpino ar jie pradėjo eiti pareigas einant kadencijai, ir mokėjusius papildomas įmokas, kad padengtų ir tuos metus, kuriais nemokėjo įmokų, kad galėtų pretenduoti į teisę į pensiją pagal IKIM taisykles.

56 Pirmojo pagrindo antroje dalyje apeliantai teigia, kad jų argumentų, susijusių su teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos principų ir Chartijos 17 straipsnyje įtvirtintos teisės į nuosavybę pažeidimu, atmetimas skundžiamo sprendimo 204, 211 ir 236 punktuose grindžiamas motyvais, kuriais pažeidžiami šie bendrieji Sąjungos teisės principai ir ši Chartijoje įtvirtinta pagrindinė teisė.

57 Pirma, teisių į pensiją nustatymas pagal naujas taisykles pažeidžia teisinio saugumo principą, pagal kurį, atsižvelgiant į Parlamento narių statuto 28 straipsnio ir Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio prasmę, draudžiama pažeisti įgytas teises.

58 Antra, toks skaičiavimas pažeidžia teisėtų lūkesčių apsaugos principą, nes šis neleidžia pakeisti pensijų apskaičiavimo taisyklių, prie kurių sistemos apeliantai savanoriškai prisijungė.

59 Be to, skundžiamo sprendimo 202 punkte Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad Parlamentas informavo apeliantus apie galimą Sprendimo Nr. 14/2018 taikymą jiems tik 2019 m. sausio mėn., t. y. po datos, nuo kurios turėjo būti taikomas jų pensijos dydžio sumažinimas dėl šio sprendimo, t. y. 2019 m. sausio 1 d.

60 Trečia, apeliantai teigia, kad Bendrasis Teismas pažeidė Chartijos 17 straipsnyje įtvirtintą teisę į nuosavybę.

61 Pirmiausia, skundžiamo sprendimo 222 punkte Bendrasis Teismas atskyrė teisės į pensiją pažeidimą nuo paprasto pensijos dydžio koregavimo. Vis dėlto Bendrasis Teismas nenurodė, kur yra riba, kurią viršijus pensijos dydžio pakeitimu nepaisoma teisės į nuosavybę esmės ir taip pažeidžiama pati teisė į pensiją.

62 Tada skundžiamo sprendimo 228 punkte Bendrasis Teismas, remdamasis Sprendimo Nr. 14/2018 turiniu, klaidingai konstatavo, kad apeliantų pensijų dydžio sumažinimu buvo siekiama visiems buvusiems Europos Parlamento nariams mokamų pensijų dydį pritaikyti prie įmokų apskaičiavimo metodo.

63 Apeliantų teigimu, šie Bendrojo Teismo argumentai yra cikliški. Jie grindžiami Italijos teisės nuostatomis, o ne Sąjungos teisinėje sistemoje pripažintu bendrojo intereso tikslu. Tačiau Bendrasis Teismas turėjo išnagrinėti, ar Parlamentas tinkamai patikrino, ar buvusių Italijoje išrinktų Europos Parlamento narių pensijos koregavimas atitinka Sąjungos teisę, atsižvelgiant, be kita ko, į Sąjungos teisės sistemoje pripažintą bendrojo intereso tikslą.

64 Be to, šiais argumentais buvo iškraipytas Sprendime Nr. 14/2018 numatytas pensijų dydžio apskaičiavimo metodas, kuris negali būti laikomas pagrįstu įmokomis, nes yra grindžiamas ne individualiai nustatoma į Sąjungos biudžetą mokamų įmokų norma, bet norma, kuri vienoda visiems atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams. Taigi buvęs Europos Parlamento narys, kuris savo kadencijos laikotarpiu mokėjo įmokas, apskaičiuotas pagal didesnę normą nei ši

vienoda norma, praranda naudą iš tos įmokų dalies, kuri viršija minėtą normą. Taigi Sprendime Nr. 14/2018 nustatytas pensijų dydžio apskaičiavimo metodas įrodo ne tik nuosavybės teisės, bet ir proporcingumo principo pažeidimą, nes yra grindžiamas neindividualizuota įmokų norma.

65 Šis proporcingumo principo pažeidimas, atsižvelgiant į pateiktą pagrindimą, dar akivaizdesnis, jei būtų atsižvelgiama į tai, kad įmokomis pagrįsta pensijų sistema Italijoje pirmą kartą įvesta 1996 m. sausio 1 d., o daugumai darbuotojų ji taikoma nuo 2012 m. sausio 1 d. Tačiau ginčijamuose sprendimuose įmokomis pagrįsta sistema apeliantams nustatyta dėl įmokų mokėjimo laikotarpio, daug ankstesnio nei 1995 m., kai Italijoje ši įmokomis pagrįsta sistema niekam nebuvo taikoma.

66 Parlamentas teigia, kad pirmąjį pagrindą reikia atmesti kaip iš dalies nepriimtiną ir iš dalies nepagrįstą.

2. Teisingumo Teismo vertinimas

a) Pirminės pastabos

67 Pirmojo pagrindo pirmoje dalyje apeliantai, remdamiesi Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsniu, tvirtina, kad dinamiška sistema pažeidžia įgytas teises gauti pensiją.

68 Taigi šiuo priekaištu apeliantai iš esmės ginčija Parlamento vidaus taisyklių aiškinimo, pagal kurį Parlamentas privalo atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams taikyti dinamišką sistemą, pagrįstumą.

69 Tas pats pasakytina ir apie šio pagrindo antrą dalį tiek, kiek joje apeliantai tvirtina, kad naujų pensijos dydžio apskaičiavimo taisyklių taikymas neatitinka nei teisinio saugumo principo, nes šiomis naujomis taisyklėmis pažeidžiamos įgytos teisės gauti pensiją, nei teisėtų lūkesčių apsaugos principo, nes pagal šį principą draudžiama sumažinti pensiją, į kurią apeliantai tikėjosi pretenduoti savanoriškai prisijungę prie IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos pensijų sistemos.

70 Vis dėlto, kiek šioje antroje dalyje apeliantai priekaištauja Bendrajam Teismui neatsižvelgus į tai, kad Parlamentas pavėluotai juos informavo apie galimą Sprendimo Nr. 14/2018 taikymą, jie neginčija skundžiamo sprendimo motyvų, kurie yra būtinas vienos iš šio sprendimo 47 punkte nurodytų Bendrojo Teismo išvadų pagrindas. Iš tiesų šis argumentas susijęs su konkrečia ginčijamų sprendimų priėmimo aplinkybe.

71 Dėl tos pačios antros dalies pažymėtina, kad tiek, kiek joje apeliantai priekaištauja Bendrajam Teismui, kad jis ginčijamų sprendimų atitiktį Chartijoje įtvirtintai teisei į nuosavybę vertino atsižvelgdamas ne į Sąjungos teisėje pripažintą tikslą, o į Sprendimu Nr. 14/2018 siekiamą tikslą, jie iš esmės ginčija Parlamento vidaus taisyklių aiškinimo, pagal kurį ši institucija privalo atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams taikyti dinamišką tvarką, atitiktį Sąjungos teisei.

72 Vis dėlto apeliantai neginčija Parlamento vidaus taisyklių aiškinimo pagrįstumo, kai priekaištauja Bendrajam Teismui, pirma, nenurodžius ribos, kurią viršijus pensijos dydžio pakeitimu nebepaisoma teisės į nuosavybę esmės ir pažeidžiama pati teisė į pensiją, ir, antra, iškraipius

Sprendime Nr. 14/2018 numatytą pensijų apskaičiavimo metodą. Kadangi tokiais argumentais apeliantai nekritikuoja skundžiamo sprendimo motyvų, kurie yra būtinas vienos iš šio sprendimo 47 punkte nurodytų Bendrojo Teismo išvadų pagrindas, nereikia jų nagrinėti.

73 Tas pats pasakytina apie argumentus, grindžiamus proporcingumo principo pažeidimu, kuriais apeliantai teigia, kad Sprendimas Nr. 14/2018 neatitinka šio principo dėl, pirma, tame sprendime numatyto pensijų apskaičiavimo metodo ir, antra, istorinio to sprendimo konteksto.

b) Dėl esmės

1) Dėl tariamo Parlamento vidaus taisyklių pažeidimo

74 Apeliantai iš esmės priekaištauja Bendrajam Teismui, kad šis, remdamasis skundžiamo sprendimo 142–145, 147 ir 156, 159, 160 ir 162 punktuose išdėstytais motyvais, to sprendimo 163 punkte nusprendė, kad Parlamentas galėjo pagrįstai remtis savo vidaus taisyklėmis, atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams taikydamas dinamišką sistemą.

75 Pirmiausia reikia pažymėti, kad pagal IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalį „Laikinos senatvės pensijos dydis ir sąlygos atitinka valstybės narės, kurioje narys buvo išrinktas, Parlamento žemųjų rūmų nario senatvės pensijos dydį ir sąlygas“.

76 Kaip Bendrasis Teismas iš esmės nurodė skundžiamo sprendimo 139 punkte, iš formuluotės „[l]aikinos pensijos dydis ir sąlygos atitinka“ matyti, kad Parlamentas privalo atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams taikyti pensijų apskaičiavimo taisykles, taikomas valstybės narės, kurioje jie buvo išrinkti, parlamento nariams. Kitaip tariant, ši institucija privalo atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams taikyti dinamišką sistemą.

77 Toks IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalies aiškinimas atitinka šia nuostata siekiamą tikslą, išplaukiantį iš šio priedo 1 straipsnio 2 dalies.

78 Iš tiesų pastarojoje nuostatoje numatyta, kad minėto priedo 2 straipsnio 1 dalyje numatytą pensiją buvę Europos Parlamento nariai gali gauti tik tuomet, jeigu valstybės narės, kurioje jie buvo išrinkti, sistemoje nenumatyta pensija arba jeigu pensijos, į kurią jie gali pretenduoti, dydis ir (arba) apskaičiavimo tvarka skiriasi nuo nacionalinio parlamento nariams taikomo dydžio ir (arba) apskaičiavimo tvarkos.

79 Todėl IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalimi iš esmės siekiama užtikrinti, kad buvę Europos Parlamento nariai, esantys šio priedo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytoje situacijoje, būtų vertinami taip pat kaip Europos Parlamento nariai, kurių valstybės narės pensijų sistemoje buvo numatyta senatvės pensija, kurios dydis ir (arba) apskaičiavimo tvarka tokie patys, kaip taikomi tos valstybės narės parlamento nariams.

80 Taigi aiškinant šią nuostatą taip, kad pagal ją Parlamentas atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams privalo taikyti dinamišką sistemą, jiems (kaip ir kitiems buvusiems Europos Parlamento nariams) taikomi jų valstybės narės parlamento narių pensijų dydžio apskaičiavimo taisyklių pakeitimai.

81 Įsigaliojus Parlamento narių statutui, ši IKIM taisyklių III priedu grindžiama sistema pagal Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnį buvo palikta galioti, be kita ko, buvusių Europos Parlamento narių senatvės pensijoms.

82 Tiesa, Įgyvendinimo taisyklių 74 straipsnyje numatyta, kad IKIM taisyklės nustoja galioti Parlamento narių statuto įsigaliojimo dieną. Šiuo klausimu skundžiamo sprendimo 153 punkte Bendrasis Teismas teisingai pažymėjo, kad Parlamento narių statute ir įgyvendinimo taisyklėse buvo nustatytos dvi viena po kitos taikomos pensijų sistemos, apimančios dviejų rūšių teises į pensiją, t. y. pirma, teises į senatvės pensiją, įgytas iki 2009 m. liepos 14 d. (t. y. minėto statuto įsigaliojimo dienos), remiantis Parlamento vidaus taisyklėmis, ir, antra, teises į senatvės pensiją, įgytas po šios datos, vadovaujantis Įgyvendinimo taisyklių 49 straipsniu.

83 Vis dėlto, kaip aiškiai nurodyta Įgyvendinimo taisyklių 74 straipsnyje, ši IKIM taisyklių galiojimo pabaiga priklauso nuo šių taisyklių IV antraštinėje dalyje numatytų pereinamojo laikotarpio nuostatų. Tarp šių nuostatų yra minėtų taisyklių 75 straipsnis.

84 Kaip Bendrasis Teismas konstatavo skundžiamo sprendimo 145 ir 153 punktuose, Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio 1 dalis taikoma buvusiems Europos Parlamento nariams, tarp jų – kai kuriems apeliantams, kurie mokėjo įmokas į Sąjungos biudžetą pagal IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 2 dalį ir kuriems pensija pagal šį priedą pradėta mokėti iki Parlamento narių statuto įsigaliojimo, o Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio 2 dalis taikoma buvusiems Europos Parlamento nariams, tarp jų – kitiems apeliantams, taip pat mokėjusiems tokias įmokas, tačiau Parlamento narių statuto įsigaliojimo dieną dar nepradėjusiems gauti senatvės pensijos.

85 Iš tiesų, pirma, pagal Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio 1 dalį pensijos, skiriamos pagal IKIM taisyklių III priedą, toliau mokamos pagal šį priedą asmenims, kurie gavo šias išmokas iki Parlamento narių statuto įsigaliojimo dienos.

86 Kaip skundžiamo sprendimo 140 punkte teisingai pažymėjo Bendrasis Teismas, iš šios nuostatos formuluotės, konkrečiau kalbant, iš frazės „toliau mokamos remiantis [Įgyvendinimo taisyklių III priedu]“ imperatyvaus pobūdžio ir joje vartojamo tiesioginės nuosakos esamojo laiko, darytina išvada, kad dinamiška tvarka atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams ir toliau taikoma įsigaliojus Parlamento narių statutui.

87 Antra, iš Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio matyti, kad „[i]šlieka teisės į senatvės pensiją, pagal [IKIM taisyklių III] priedą įgytos iki Statuto įsigaliojimo dienos“, o iš šios nuostatos antro sakinio matyti, kad „[a]smenys, įgiję teises pagal [IKIM taisyklių III priedą], gauna pensiją, apskaičiuojamą atsižvelgiant į jų teises, įgytas pagal [šį priedą], kai jie atitinka atitinkamos valstybės narės teisės aktuose šiuo klausimu numatytas sąlygas ir kai pateikia minėtojo III priedo 3 straipsnio 2 dalyje numatytą prašymą“.

88 Kadangi Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio 2 dalies antrame sakinyje išdėstytos sąlygos, kurias buvę Europos Parlamento nariai turi įvykdyti, kad gautų pensiją, apskaičiuotą remiantis jų pagal IKIM taisyklių III priedą įgytomis teisėmis, ši nuostata neturi būti taikoma buvusiems Europos Parlamento nariams, kuriems pensija pagal šį priedą pradėta mokėti iki Parlamento narių statuto įsigaliojimo.

89 Be to, kadangi Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio 2 dalies antrame sakinyje numatyta, kad atitinkami buvę Europos Parlamento nariai turi teisę į senatvės pensiją pagal IKIM taisyklių III priedą įgytų teisių pagrindu, sąvoką „įgytos teisės į senatvės pensiją“, vartojamą šio

75 straipsnio 2 dalyje, kaip iš esmės teisingai pabrėžė Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 143 ir 151 punktuose, reikia suprasti kaip reiškiančią teises į pensiją, atsirandančias dėl kiekvieno atitinkamo buvusio Europos Parlamento nario atskirai sumokėtų įmokų, kurių pagrindu apskaičiuojama jiems mokama senatvės pensija pagal IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalį. Todėl nėra pagrindo teigti, kad ši sąvoka susijusi su tariama teise gauti fiksuotą ir nekintamą senatvės pensiją, apskaičiuotą pagal nacionalinės teisės aktus, galiojusius Parlamento narių statuto įsigaliojimo arba prisijungimo prie šia nuostata nustatytos pensijų sistemos dieną.

90 Priešingai, nei teigia apeliantai, Bendrasis Teismas taip pat nepadarė teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 142 punkte nusprendė, kad atitinkamų buvusių Europos Parlamento narių pensijos dydžio sumažinimas nepažeidžia jų „įgytų teisių į senatvės pensiją“, kaip tai suprantama pagal Parlamento vidaus taisykles, nes jomis užtikrinama tik šių narių teisė į tai, kad jų pensijos dydis būtų nustatytas pagal dinamišką sistemą.

91 Taigi tiek iš Parlamento vidaus taisyklių formuluotės, tiek iš jų konteksto ir tikslo matyti, kad skundžiamo sprendimo 163 punkte Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, konstatavęs, kad Parlamentas galėjo pagrįstai remtis savo vidaus taisyklėmis, atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams taikydamas dinamišką sistemą.

2) Dėl tariamo teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisinio saugumo principų, taip pat Chartijos 17 straipsnyje įtvirtintos teisės į nuosavybę pažeidimo

92 Apeliantai teigia, kad Bendrojo Teismo pateiktas Parlamento vidaus taisyklių aiškinimas prieštarauja teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisinio saugumo principams, taip pat Chartijos 17 straipsnyje įtvirtintai teisei į nuosavybę.

93 Pagal bendrąjį aiškinimo principą Sąjungos teisės aktas turi būti aiškinamas kiek įmanoma taip, kad nebūtų paneigtas jo galiojimas, ir laikantis visos pirminės teisės ir, be kita ko, Chartijos nuostatų. Taigi, kai Sąjungos antrinės teisės aktą galima aiškinti įvairiai, pirmenybę reikia teikti pirminę teisę atitinkančiam aiškinimui, o ne tokiam, dėl kurio reikėtų konstatuoti nesuderinamumą su ja (2022 m. birželio 21 d. Sprendimo *Ligue des droits humains*, C-817/19, EU:C:2022:491, 86 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

94 Pirmiausia, kiek tai susiję su teisėtų lūkesčių apsaugos principu, apeliantai teigia, kad savanoriškas jų prisijungimas prie IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalyje nustatytos pensijų sistemos pagal šį principą garantuoja, kad jų senatvės pensijos dydis bus apskaičiuotas pagal jų prisijungimo prie šios sistemos metu galiojusią tvarką.

95 Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją niekas negali pagrįstai remtis minėto principo pažeidimu, jei administracija nesuteikė tikslių garantijų. Galimybę remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu turi kiekvienas asmuo, kuriam institucija suteikė pagrįstų vilčių. Garantijomis, galinčiomis sukelti tokių vilčių, laikoma tiksli, nesąlygiška, nuosekli ir tam teisę turinčių patikimų šaltinių, nesvarbu kokia forma, pateikta informacija (šiuo klausimu žr. 2019 m. sausio 23 d. Sprendimo *Deza / ECHA*, C-419/17 P, EU:C:2019:52, 69 ir 70 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

96 Tačiau jei atsargus ir nuovokus asmuo gali numatyti, kad Sąjungos priemonės priėmimas gali pakenkti jo interesams, jis negali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu priėmus šią priemonę (šiuo klausimu žr. 2019 m. sausio 23 d. Sprendimo *Deza / ECHA*, C-419/17 P, EU:C:2019:52, 71 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

97 Tačiau tai, kad buvęs Europos Parlamento narys savanoriškai prisijungė prie IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos pensijų sistemos, šio prisijungimo momentu jam nesuteikė teisės gauti numatomo, fiksuoto ir nekintamo dydžio senatvės pensijos. Iš tiesų, kaip Bendrasis Teismas teisingai nusprendė skundžiamo sprendimo 208 ir 209 punktuose, kurių apeliantai savo apeliaciniame skunde nekritikavo, vieninteliė tiksli ir besąlyginė garantija, kurią Parlamentas galėjo suteikti, buvo ta, kad pagal jo vidaus taisykles atitinkami buvę Europos Parlamento nariai gaus senatvės pensiją, kurios dydis ir tvarka bus tokie patys kaip ir taikomi valstybės narės, kurioje jie buvo išrinkti, parlamento nariams, remiantis dinamiška sistema.

98 Darytina išvada, kad Parlamento vidaus taisyklių aiškinimas, pagal kurį jis turi taikyti šią sistemą, atitinka teisėtų lūkesčių apsaugos principą.

99 Be to, dėl teisės į nuosavybę apeliantai teigia, kad skundžiamo sprendimo 228 punkte Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nagrinėjo ginčijamų sprendimų atitiktį nuosavybės teisei, atsižvelgdamas į Sprendimo Nr. 14/2018 tikslą, o ne į Sąjungos teisėje pripažintą tikslą.

100 Reikia priminti, kad skundžiamo sprendimo 219 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad net jei dėl ginčijamų sprendimų apeliantų pensijos nėra visiškai prarandamos, šiuose sprendimuose sumažinamas jų dydis, taip apribojant teisę į nuosavybę.

101 Paskui skundžiamo sprendimo 220–235 punktuose Bendrasis Teismas nagrinėjo, ar šis apribojimas atitinka Chartijos 52 straipsnio 1 dalies reikalavimus, primintus to sprendimo 213 punkte. Šiuo klausimu minėto sprendimo 227 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad ginčijamais sprendimais siekiamo bendrojo intereso tikslo negalima vertinti neatsižvelgiant į Sprendimo Nr. 14/2018 priėmimo tikslus. Būtent todėl, išnagrinėjęs šių sprendimų atitiktį nuosavybės teisei to paties sprendimo 228–234 punktuose, Bendrasis Teismas, atsižvelgdamas į šiuos tikslus, to sprendimo 236 punkte nusprendė, kad priekaištas, susijęs su teisės į nuosavybę pažeidimu, turi būti atmestas.

102 Remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija šios teisės apimtis pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį turi būti nustatoma atsižvelgiant į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos papildomo protokolo Nr. 1, pasirašyto 1952 m. kovo 20 d. Paryžiuje, 1 straipsnį, kuriame įtvirtinta ši teisė (šiuo klausimu žr. 2017 m. birželio 13 d. Sprendimo *Florescu ir kt.*, C-258/14, EU:C:2017:448, 49 punktą).

103 Iš Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos matyti, kad teisės, kylančios iš socialinio draudimo sistemos įmokų mokėjimo, pagal šį 1 straipsnį yra turtinės teisės (2017 m. birželio 13 d. Sprendimo *Florescu ir kt.*, C-258/14, EU:C:2017:448, 50 punktas).

104 Be to, senatvės pensijos dydžio sumažinimas, kuris gali turėti įtakos suinteresuotojo asmens gyvenimo kokybei, yra jo teisės į nuosavybę apribojimas (šiuo klausimu žr. 2015 m. rugsėjo 1 d. EŽTT sprendimo *Da Silva Carvalho Rico prieš Portugaliją*, CE:ECHR:2015:0901DEC001334114, 33 punktą).

105 Kadangi Parlamento vidaus taisyklių aiškinimas, pagal kurį Parlamentas privalo atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams taikyti dinamišką sistemą, gali lemti tokį pensijos dydžio sumažinimą, toks aiškinimas gali lemti Chartijos 17 straipsnyje įtvirtintos teisės į nuosavybę apribojimą.

106 Teisė į nuosavybę nėra absoliuti, todėl naudojimuisi ja gali būti taikomi apribojimai, jeigu jie, be kita ko, pateisinami Sąjungos siekiamais bendrojo intereso tikslais (šiuo klausimu žr. 2017 m. birželio 13 d. Sprendimo *Florescu ir kt.*, C-258/14, EU:C:2017:448, 51 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

107 Pagal Chartijos 52 straipsnio 1 dalį bet koks jos 17 straipsnyje įtvirtintos teisės į nuosavybę apribojimas atitinka šią nuostatą, jeigu jis numatytas įstatymo, nekeičia teisės į nuosavybę esmės ir, remiantis proporcingumo principu, yra būtinas ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrojo intereso tikslus arba reikalingas kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti.

108 Šiuo klausimu reikia priminti, pirma, jog reikalavimas, kad bet koks pagrindinių teisių įgyvendinimo apribojimas būtų numatytas įstatymo, reiškia, jog pačiame teisės akte, kuriuo leidžiamas šių teisių suvaržymas, turi būti apibrėžta atitinkamos teisės įgyvendinimo apribojimo apimtis, turint omenyje, viena vertus, kad toks reikalavimas nedraudžia, jog šis apribojimas būtų suformuluotas pakankamai atvirai, kad jį būtų galima pritaikyti skirtingoms aplinkybėms ir kintančioms situacijoms, ir, kita vertus, kad prireikus Teisingumo Teismas gali aiškindamas patikslinti konkrečią apribojimo taikymo sritį, atsižvelgdamas tiek į nagrinėjamų Sąjungos teisės aktų formuluotę, tiek į jų bendrą sistemą ir jais siekiamus tikslus, aiškinamus atsižvelgiant į Chartijoje įtvirtintas pagrindines teises (2022 m. birželio 21 d. Sprendimo *Ligue des droits humains*, C-817/19, EU:C:2022:491, 114 punktas).

109 Kaip pažymėta šio sprendimo 91 punkte, tiek iš Parlamento vidaus taisyklių teksto, tiek iš jų konteksto ir tikslo (o jos yra visuotinai taikomos Europos Parlamento nariams, todėl šios institucijos viduje gali būti laikomos lygiavertėmis „įstatymui“, kaip tai suprantama pagal Chartijos 52 straipsnio 1 dalį; pagal analogiją žr. 2017 m. liepos 26 d. Nuomonės 1/15 (*ES ir Kanados PNR susitarimas*), EU:C:2017:592, 145 ir 146 punktus) matyti, kad ši institucija privalo taikyti dinamišką sistemą atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams.

110 Antra, Bendrasis Teismas, veikdamas kaip bylą iš esmės nagrinėjantis teismas ir nepadarydamas teisės klaidos, skundžiamo sprendimo 216 ir 235 punktuose galėjo konstatuoti, kad apeliantai nepateikė konkrečių įrodymų, galinčių patvirtinti, kad jų pensijų dydžio sumažinimas pakenkė jų teisės į nuosavybę esmei arba turi būti laikomas neproporcingu.

111 Trečia, dėl klausimo, ar dinamiška sistema ir dėl jos galimas pensijų dydžio sumažinimas yra būtini ir tikrai atitinka vieną ar kelis Sąjungos pripažintus bendrojo intereso tikslus, reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 227 punkte padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad, atsižvelgiant į IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalį, ginčijamų sprendimų priėmimas neišvengiamai priklausė nuo kompetentingų Italijos valdžios institucijų sprendimų, todėl „vertinant [ginčijamais sprendimais] siekiamą bendrojo intereso tikslą negalima neatsižvelgti į Sprendimo Nr. 14/2018 priėmimo tikslus“.

112 Iš tiesų Sprendimo Nr. 14/2018, taikomo atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams pagal dinamišką sistemą, tikslai yra tik nacionalinio pobūdžio. Todėl jie patys savaime negali pateisinti pensijų dydžio sumažinimo, nes šios sumos mokamos pagal pensijų sistemą, sukurtą ne pagal nacionalinę, bet pagal Sąjungos teisę, ir yra finansuojamos iš Sąjungos biudžeto.

113 Taigi skundžiamo sprendimo 228–234 punktuose Bendrasis Teismas taip pat klaidingai atsižvelgė į šio nacionalinio sprendimo tikslus, siekdamas išnagrinėti, ar ginčijamais sprendimais padarytas apeliantų teisės į nuosavybę suvaržymas yra pateisinamas.

114 Vis dėlto reikia priminti, kad jeigu Bendrojo Teismo sprendimo motyvais pažeidžiama Sąjungos teisė, tačiau šio sprendimo rezoliucinė dalis yra pagrįsta dėl kitų teisinių motyvų, dėl tokio pažeidimo tas sprendimas negali būti panaikintas ir reikia pakeisti jo motyvus bei atmesti apeliacinį skundą (2023 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Komisija / Amazon.com ir kt.*, C-457/21 P, EU:C:2023:985, 51 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

115 Todėl reikia patikrinti, ar priekaišto, susijusio su Chartijos 17 straipsnyje įtvirtintos teisės į nuosavybę pažeidimu, atmetimas yra pagrįstas kitais teisiniais motyvais nei tie, dėl kuriuose padaryta šio sprendimo 111 ir 113 punktuose nurodyta klaida.

116 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad taikant dinamišką sistemą buvusiems Europos Parlamento nariams, esantiems IKIM taisyklių III priedo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytoje situacijoje, siekiama Sąjungos pripažinto bendrojo intereso tikslo, nes, kaip matyti iš šio sprendimo 79 punkto, ja siekiama vienodai vertinti, viena vertus, Europos Parlamento narius, kurie nesinaudojo pensijų sistema valstybėje narėje, kurioje jie buvo išrinkti, arba naudojosi pensijų sistema, kurios dydis ir (arba) pensijos apskaičiavimo tvarka nebuvo tokie patys, kokie taikomi nacionalinio parlamento nariams, ir, kita vertus, Europos Parlamento narius, kurių nacionalinė pensijų sistema numatė tokį patį dydį ir (arba) pensijos apskaičiavimo tvarką, kokia taikoma nacionalinio parlamento nariams.

117 Dinamiškos sistemos taikymas atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams iš tikrųjų atitinka šį vienodo požiūrio tikslą, nes dėl jos pirmesniame punkte minėtoms dviem Europos Parlamento narių kategorijoms visuomet taikomos nacionalinės taisyklės, susijusios su atitinkamos valstybės narės parlamento narių senatvės pensijų apskaičiavimu.

118 Be to, toks taikymas buvo būtinas minėtam tikslui pasiekti, nes tik toks pensijos dydžio ir (ar) apskaičiavimo tvarkos suderinimas, koks numatytas IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalyje, siejamoje su šio priedo 1 straipsnio 2 dalimi, gali lemti vienodą požiūrį į minėtas Europos Parlamento narių kategorijas.

119 Taigi, nepaisant šio sprendimo 111 ir 113 punktuose nurodytos teisės klaidos, priekaišto, susijusio su Chartijos 17 straipsnyje įtvirtintos teisės į nuosavybę pažeidimu, atmetimas yra pagrįstas, nes nagrinėjamas teisės į nuosavybę apribojimas atitinka visas Chartijos 52 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas.

120 Galiausiai dėl teisinio saugumo principo apeliantai teigia, kad pagal jį draudžiamas jų įgytų teisių suvaržymas, kurį lemia dinamiškos sistemos taikymas.

121 Nagrinėdamas ginčijamų sprendimų atitiktį teisinio saugumo principui, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 191 punkte priminė, kad jau iš to sprendimo 126–161 punktų matyti, jog „įgytas teises į pensiją“ reikia skirti nuo „pensijų dydžių“. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas nurodė, kad nors „teisės į pensiją“ galutinai įgyjamos ir negali būti keičiamos, o pensijos toliau mokamos, niekas nedraudžia šių pensijų dydžių perskaičiuoti – padidinti ar sumažinti, o Parlamentas nagrinėjamu atveju privalėjo tai padaryti, atsižvelgdamas į savo pareigą atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams taikyti dinamišką sistemą.

122 Skundžiamo sprendimo 202 punkte Bendrasis Teismas užbaigė savo analizę nuspręsdamas, kad apeliantai neįrodė, jog nagrinėjamu atveju buvo pažeistas teisinio saugumo principas. Iš tiesų pagal Parlamento vidaus taisykles nauji apeliantų pensijų dydžiai įsigaliojo 2019 m. sausio 1 d. Tačiau Bendrasis Teismas priminė, kad šios vidaus taisyklės buvo priimtos daug anksčiau nei

2019 m. sausio 1 d., o ne po šios datos. Be to, apeliantai neįrodė ir neteigė, kad Parlamentas šias naujas sumas taikė iki 2019 m. sausio 1 d., t. y. iki datos, kuri šiuo tikslu buvo nustatyta Sprendime Nr. 14/2018. Galiausiai, Bendrojo Teismo teigimu, nuo 2019 m. sausio mėn. Parlamentas informavo apeliantus apie galimą Sprendime Nr. 14/2018 nustatytų taisyklių jiems taikymą ir tą taikymą ši institucija jiems patvirtino 2019 m. vasario mėn. Iš to Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad apie pensijos dydžio apskaičiavimui taikytinų taisyklių pakeitimą apeliantai buvo informuoti prieš priimant ginčijamus sprendimus.

123 Šiuo klausimu reikia priminti, jog pagal teisinio saugumo principą reikalaujama, kad Sąjungos teisės aktai leistų suinteresuotiesiems asmenims tiksliai žinoti jais nustatytų pareigų apimtį ir šie asmenys galėtų aiškiai žinoti savo teises ir pareigas bei atitinkamai imtis veiksmų (2023 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Global Silicones Council ir kt. / Komisija*, C-558/21 P, EU:C:2023:839, 99 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

124 Taigi nauji įstatymai, kuriais iš dalies keičiamas ankstesnis įstatymas, išskyrus išimtis, taikomi būsimoms situacijų, atsiradusių galiojant šiam įstatymui, pasekmėms. Ši taisyklė netaikoma tik situacijoms, kurios atsirado ir galutinai susiklostė galiojant ankstesniam įstatymui, sukuriančioms įgytas teises. Laikoma, kad teisė įgyta, kai jos atsiradimą nulėmęs faktas atsirado prieš pakeičiant teisės aktus. Tačiau taip nėra tuo atveju, kai teisės atsiradimą nulėmęs faktas neatsirado galiojant teisės aktams, kurie buvo pakeisti (šiuo klausimu žr. 2023 m. kovo 9 d. Sprendimo *Grossetête / Parlamentas*, C-714/21 P, EU:C:2023:187, 84 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

125 Kalbant konkrečiai apie teisę gauti senatvės pensiją, pažymėtina, kad iš principo ji įgyjama tuo momentu, kai įvyksta ją nulemiantis faktas, t. y. tuo momentu, kai atsiranda prievolė pensiją apskaičiuoti (šiuo klausimu žr. 2023 m. kovo 9 d. Sprendimo *Grossetête / Parlamentas*, C-714/21 P, EU:C:2023:187, 85–87 punktus).

126 Tačiau tai nereiškia, kad bet koks pensijos apskaičiavimo tvarkos pakeitimas, dėl kurio ši suma mažinama remiantis teisės aktais, priimtais po to, kai atsirado prievolė šią pensiją apskaičiuoti, pažeidžia šias įgytas teises.

127 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Sąjungos teisėje nėra principo, pagal kurį įgytos teisės jokiu atveju negalėtų būti keičiamos ar sumažinta jų apimtis. Tam tikromis sąlygomis tokios teisės gali būti keičiamos (šiuo klausimu žr. 2023 m. kovo 9 d. Sprendimo *Grossetête / Parlamentas*, C-714/21 P, EU:C:2023:187, 88 ir 89 punktus).

128 Nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas, remdamasis, be kita ko, skundžiamo sprendimo 202 punkte nurodytomis aplinkybėmis, galėjo pagrįstai nuspręsti, kad dinamiškos tvarkos, kaip antai numatytos IKIM taisyklių III priede ir Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnyje, taikymas yra suderinamas su teisinio saugumo principu.

129 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, pirmąjį pagrindą reikia atmesti tiek, kiek juo apeliantai ginčija Parlamento vidaus taisyklių aiškinimą, pagal kurį jis turi taikyti dinamišką sistemą atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams.

C. Dėl antrojo pagrindo

1. Šalių argumentai

130 Antrąjį pagrindą sudaro trys dalys.

131 Pirmoje dalyje apeliantai tvirtina, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 126 punkte padarė teisės klaidą, nes Įgyvendinimo taisyklių 74 ir 75 straipsnius aiškino taip, kad IKIM taisyklių III priedo nuostatos galėjo būti tinkamas teisinis pagrindas priimti ginčijamus sprendimus.

132 Iš tiesų Bendrasis Teismas, remdamasis Įgyvendinimo taisyklių 74 straipsnyje, siejamame su 75 straipsniu, pateikta nuoroda, nusprendė, kad taikytinas ne šio priedo turinys Parlamento narių statuto priėmimo momentu, bet pati teisės nuostata, nors ji buvo panaikinta. Taigi, Bendrojo Teismo nuomone, minėtas priedas turėtų būti taikomas ne tik atsižvelgiant į ankstesnės pensijų sistemos panaikinimo momentą, bet ir į ateitį, atgaline data taikant Italijos pensijų mokėjimo tvarkos pakeitimus, dėl kurių nuspręsta nebegaliojant III priedui.

133 Apeliantų teigimu, iš Įgyvendinimo taisyklių 74 straipsnio, siejamo su jų 7 konstatuojamąja dalimi, formuluotės matyti, kad IKIM taisyklių III priedas buvo visiškai panaikintas Parlamento narių statuto įsigaliojimo dieną.

134 Antroje dalyje apeliantai teigia, kad skundžiamo sprendimo 90–92 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai Parlamento darbo tvarkos taisyklių 25 straipsnio 3 dalį aiškino taip, kad skyriaus vadovas turėjo kompetenciją priimti ginčijamus sprendimus, nes turėjo tinkamą perįgaliojimą.

135 Ginčijamus sprendimus turėjo priimti Parlamento biuras, nes tai buvo ypatingo administravimo aktai. Tokie sprendimai susiję su nauja, sudėtinga ir nenumatyta situacija, o tai, beje, patvirtina Parlamento teisės tarnybos įsikišimas, todėl prieš juos priimant turėjo būti patikrinta, ar jie atitinka aukštesnės galios Sąjungos normas ir principus. Taigi tai nėra vien techniniai sprendimai, kurie galėtų būti deleguoti skyriaus vadovui.

136 Antrojo pagrindo trečioje dalyje apeliantai tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 110–114 punktuose Bendrasis Teismas padarė klaidą vertindamas ginčijamų sprendimų motyvus.

137 Šiuose sprendimuose apsiribota netiesiogine nuoroda į Teisės tarnybos nuomonėje pateiktus motyvus. Tačiau ši nuomonė nebuvo nei minima ginčijamuose sprendimuose, nei prie jų pridėta. Ta nuomonė taip pat nepridėta prie pranešimo, pateikto su apeliantams skirtais 2019 m. vasario mėn. pensijų lapeliais. Ji ten tik paminėta nurodant, kad Parlamento teisės tarnyba patvirtino, jog Sprendimas Nr. 14/2018 taikomas automatiškai.

138 Be to, Bendrasis Teismas klaidingai konstatavo, kad 2019 m. birželio 11 d. skyriaus vadovo laiške ieškovui byloje T-465/19 L. A. Florio buvo nurodytas tiesioginis saitas į Parlamento interneto puslapį, kur galima susipažinti su Teisės tarnybos nuomone. Iš tiesų šis laiškas yra atsakymas į suinteresuotojo asmens pastabas, pateiktas po to, kai įteiktas su juo susijęs 2019 m. balandžio 11 d. raštas. Taigi kiti apeliantai tokios informacijos negavo ir ginčijamuose sprendimuose nepateikta saito į interneto svetainę, kur Teisės tarnybos nuomonė būtų viešai prieinama.

139 Tai, kad apeliantams pavyko gauti šią nuomonę, neleidžia daryti išvados, kad buvo laikytasi SESV 296 straipsnyje numatytų formalių reikalavimų.

140 Galiausiai Teisės tarnybos nuomonėje buvo pateikta tik itin neišsami ir glausta viršesnių teisės normų ir pagrindinių Sąjungos teisės principų laikymosi analizė, o Bendrasis Teismas į tai neatsižvelgė.

141 Parlamentas teigia, kad antrąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

2. Teisingumo Teismo vertinimas

a) Pirminės pastabos

142 Pirma dalis, susijusi su Įgyvendinimo taisyklių 74 ir 75 straipsnių pažeidimu, yra dėl Parlamento vidaus taisyklių aiškinimo, pagal kurį Parlamentas privalo atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams taikyti dinamišką sistemą. Atsižvelgiant į šio sprendimo 42 punkte minėtą jurisprudenciją, reikia išnagrinėti, ar toks priekaištas pagrįstas, nes jį nurodydami apeliantai teigia, kad neteisėti veiksmai gali būti pakartoti ateityje.

143 Tas pats pasakytina apie antrą dalį, kurioje apeliantai tvirtina, kad skyriaus vadovas neturėjo kompetencijos pagal Parlamento darbo tvarkos taisyklių 25 straipsnio 3 dalį priimti ginčijamų sprendimų.

144 Trečioje dalyje apeliantai iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas pažeidė SESV 296 straipsnį. Viena vertus, skundžiamo sprendimo 112 ir 116 punktuose jis klaidingai nusprendė, kad Parlamentas nepažeidė pareigos motyvuoti, nes apeliantai galėjo laisvai susipažinti su Teisės tarnybos nuomonės turiniu ir puikiai jį žinojo, prieš pareikšdami ieškinį. Kita vertus, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad Teisės tarnybos nuomonėje buvo pateikta tik itin neišsami ir glausta viršesnių teisės normų ir pagrindinių Sąjungos teisės principų laikymosi analizė.

145 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad ši dalis nepriimtina.

146 Kaip matyti iš SESV 256 straipsnio 1 dalies ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos, apeliacinį skundą galima paduoti tik teisės klausimais. Tik Bendrasis Teismas turi jurisdikciją konstatuoti ir vertinti reikšmingas faktines aplinkybes ir vertinti įrodymus. Taigi tų faktų ir įrodymų vertinimas, jeigu jie nebuvo iškraipyti, nėra teisės klausimas, dėl kurio galima pateikti apeliacinį skundą Teisingumo Teismui (2023 m. rugsėjo 28 d. Sprendimo *Changmao Biochemical Engineering / Komisija*, C-123/21 P, EU:C:2023:708, 121 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

147 Pirma, ginčydami tai, kad prieš pateikdami ieškinį galėjo laisvai susipažinti su Teisės tarnybos nuomonės turiniu ir puikiai jį žinojo, apeliantai iš tikrųjų siekia, kad Teisingumo Teismas iš naujo įvertintų faktines aplinkybes ir įrodymus, tačiau nenurodo, kad Bendrasis Teismas juos iškraipė.

148 Antra, reikia konstatuoti, kad apeliantų argumentas, jog Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad Teisės tarnybos nuomonėje pateikta neišsami ir glausta viršesnių teisės normų ir pagrindinių Sąjungos teisės principų laikymosi analizė, yra nepriimtinas, nes grindžiamas Parlamento tariamai padarytu pažeidimu, kuris nebuvo nurodytas, taigi ir nebuvo aptartas Bendrajame Teisme.

149 Antra, iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio matyti, kad apeliacinio skundo pagrindai turi būti grindžiami argumentais, susijusiais su procesu Bendrajame Teisme. Be to, pagal Procedūros reglamento 170 straipsnio 1 dalį apeliaciniame skunde negalima keisti Bendrojo Teismo nagrinėtos bylos dalyko. Taigi apeliaciniame procese Teisingumo Teismo jurisdikcija apsiriboja pirmojoje instancijoje pateiktų pagrindų ir argumentų teisiniu vertinimu (2021 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Aeris Invest / BPV*, C-874/19 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2021:1040, 53 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

150 Tiesa, kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 99 punkto, Bendrajame Teisme apeliantai priekaištavo Parlamentui, kad jis neišnagrinėjo, kiek galėtų būti suderinamas su Sąjungos teise mažiau palankios pensijų sistemos taikymas atgaline data. Vis dėlto šis argumentas skiriasi nuo šio sprendimo 140 punkte apibendrinto argumento, be kita ko, dėl to, kad jis nesusijęs su pareiga motyvuoti, kaip Bendrasis Teismas teisingai nusprendė skundžiamo sprendimo 120 punkte.

151 Darytina išvada, kad reikia išnagrinėti tik antrojo pagrindo pirmos ir antros dalių pagrįstumą.

b) Dėl esmės

152 Dėl pirmos dalies reikia pažymėti, kad Įgyvendinimo taisyklių 74 straipsnyje numatyta, jog, išskyrus šių taisyklių IV antraštinėje dalyje numatytas pereinamojo laikotarpio nuostatas, IKIM taisyklės netenka galios Parlamento narių statuto įsigaliojimo dieną.

153 Remiantis šiuo tekstu negalima daryti išvados, kad atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams turi būti nekintamai taikomos pensijų apskaičiavimo taisyklės, kurios IKIM taisyklių panaikinimo momentu buvo taikomos valstybės narės, kurioje buvo išrinkti šie buvę Europos Parlamento nariai, parlamento nariams.

154 Kaip matyti iš šio sprendimo 81–83 punktų, įsigaliojus Parlamento narių statutui dinamiška sistema ir toliau taikoma tokiems Parlamento nariams pagal Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnį.

155 Priešingai, nei teigia apeliantai, tokio Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio aiškinimo nepaneigia jų 7 konstatuojamoji dalis.

156 Įgyvendinimo taisyklių 7 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad, viena vertus, „asmenys, kuriems buvo skirtos išmokos pagal IKIM taisykles, [turi ir toliau galėti] jomis naudotis remiantis teisėtų lūkesčių [apsaugos] principu, kai bus panaikintos pastarosios taisyklės“, ir, kita vertus, „[t]aip pat reikėtų užtikrinti teises į pensiją, įgytas pagal IKIM taisykles prieš įsigaliojant Statutui“.

157 Iš šios konstatuojamosios dalies matyti, kad joje pažymima, jog pagal šias taisykles skirtos išmokos ir toliau mokamos, tačiau iš to negalima daryti išvados, kad šios taisyklės nustoja galioti po minėtos datos.

158 Taigi „įgytų teisių į pensiją“ sąvokos šioje konstatuojamojoje dalyje apimtis yra tokia pati kaip ir Įgyvendinimo taisyklių 75 straipsnio 2 dalyje vartojamos sąvokos, patikslintos šio sprendimo 89 punkte.

159 Taigi Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 126 punkte iš esmės konstatavo, kad IKIM taisyklių III priedo 2 straipsnio 1 dalis, kurioje numatytas dinamiškos tvarkos taikymas atitinkamiems buvusiems Europos Parlamento nariams, nebuvo panaikinta ir lieka taikoma įsigaliojus Parlamento narių statutui, kiek tai susiję su apeliantais.

160 Iš to matyti, kad pirma dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

161 Dėl antros dalies reikia pažymėti, jog skundžiamo sprendimo 90 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad 2018 m. lapkričio 23 d. Parlamento finansų generalinio direktoriaus sprendimu FINS/2019-01 skyriaus vadovas buvo paskirtas perįgaliotuoju leidimus duodančiu pareigūnu, atsakingu už biudžeto eilutę 1030, susijusią su senatvės pensijomis, nurodytomis IKIM taisyklių III priede, ir kad tame sprendime aiškiai nurodyta, kad skyriaus vadovas yra įgaliotas, be kita ko, nustatyti teisinius ir biudžetinius įsipareigojimus, tvirtinti išlaidas ir leisti mokėjimus, taip pat rengti gautinų sumų sąmatas, nustatyti išieškotinas sumas ir nurodyti išieškoti sumas.

162 Skundžiamo sprendimo 91 punkte Bendrasis Teismas, be kita ko, pažymėjo, kad Parlamento biuro priimtose Įgyvendinimo taisyklėse ir IKIM taisyklėse įtvirtintų nuostatų skyriaus vadovas nepakeitė, o tik jas įgyvendino.

163 Šiomis aplinkybėmis skundžiamo sprendimo 92 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad skyriaus vadovas buvo kompetentingas priimti ginčijamus sprendimus.

164 Kadangi 2018 m. lapkričio 23 d. Parlamento finansų generalinio direktoriaus sprendimu FINS/2019-01 skyriaus vadovui leidžiama, be kita ko, nustatyti teisinius įsipareigojimus ir biudžetinius įsipareigojimus, padengti išlaidas ir leisti atlikti mokėjimus, taip pat parengti gautinų sumų sąmatas, nustatyti išieškotinas sumas ir nurodyti išieškoti sumas, jis suformuluotas pakankamai plačiai, kad apimtų apeliantų nurodytas situacijas, t. y. naujas, sudėtingas ir nenumatytas situacijas deleguotose srityse.

165 Be to, apeliantai netvirtina, kad šiame sprendime yra išlyga, susijusi su kompetencija taikyti Sąjungos pirminę teisę, visų pirma Chartijos nuostatas, priimant sprendimus šiose srityse.

166 Be to, Parlamento darbo tvarkos taisyklių 25 straipsnio 3 dalyje, priešingai, nei teigia apeliantai, nėra jokios išlygos Parlamento biuro naudai dėl kompetencijos šioje srityje. Iš tiesų pagal šią nuostatą „[g]eneraliniam sekretoriui arba frakcijai pasiūlius Biuras priima finansinius, organizacinius ir administracinius sprendimus su Parlamento nariais susijusiais klausimais“. Iš minėtos nuostatos taip pat neišplaukia tariamas skirtumas tarp ypatingo administravimo aktų, kuriuos priimti gali tik Parlamento biuras, ir įprasto administravimo aktų, deleguotų skyriaus vadovui.

167 Vadinasi antrą dalį reikia atmesti kaip nepagrįstą.

168 Tuo remiantis darytina išvada, kad antrąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti kaip iš dalies nepriimtiną ir iš dalies nepagrįstą.

D. Dėl trečiojo pagrindo

1. Šalių argumentai

169 Trečiasis pagrindas pateiktas dėl skundžiamo sprendimo 70 punkto, kuriame Bendrasis Teismas nusprendė, kad I. Panusa ieškinys byloje T-453/19 yra nepriimtinas, nes dėl su ja susijusio 2019 m. balandžio 11 d. skyriaus vadovo rašto jos našlių pensijos dydis nesumažėjo.

170 Ši išvada yra teisiškai klaidinga, nes iš esmės I. Panusa gaunama našlių pensija apskaičiuojama remiantis IKIM taisyklių III priedo nuostatomis, nors tokios pensijos nustatymui taikomos šių taisyklių I priedo nuostatos, todėl ji turėtų galėti pretenduoti didesnę pensiją.

171 Parlamentas teigia, kad trečiasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepriimtinas ir – subsidiariai – kaip nepagrįstas.

2. Teisingumo Teismo vertinimas

172 Reikia konstatuoti, kad trečiajame pagrinde nurodyti skundžiamo sprendimo motyvai nėra būtinas vieno iš šio sprendimo 47 punkte nurodytų Bendrojo Teismo išvadų pagrindas.

173 Todėl šio pagrindo nagrinėti nereikia.

174 Kadangi visi apeliantų nurodyti apeliacinio skundo pagrindai buvo atmesti, reikia atmesti visą apeliacinį skundą.

VI. Dėl bylinėjimosi išlaidų

175 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal šio reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusio asmens priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

176 Kadangi apeliantai pralaimėjo bylą, o Parlamentas reikalavo priteisti iš jų bylinėjimosi išlaidas, jie turi padengti ne tik savo, bet ir Parlamento patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. Maria Teresa Coppo Gavazzi, Cristiana Muscardini, Luigi Vinci, Agostino Mantovani, Anna Catasta, Vanda Novati, Francesco Enrico Speroni, Maria Di Meo, Giuseppe Di Lello Finuoli, Raffaele Lombardo, Olivier Dupuis, Leda Frittelli, Livio Filippi, Vincenzo Viola, Antonio Mussa, Mauro Nobilia, Clara di Prinzio, kuri yra Sergio Camillo Segre įpėdinė, Stefano De Luca, Riccardo Ventre, Mirella Musoni, Francesco Iacono, Vito Bonsignore, Claudio Azzolini, Vincenzo Aita, Mario Mantovani, Vincenzo Mattina, Romano Maria La Russa, Giorgio Carollo, Fiammetta Cucurnia, kuri yra Giulietto Chiesa įpėdinė, Roberto

Costanzo, Giorgio Gallenzi, kuris yra Giulio Cesare Gallenzi įpėdinis, Vitaliano Gemelli, Pasqualina Napoletano ir Ida Panusa padengia savo ir Europos Parlamento patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.